

ΚΑΝΕΙΣ

κανείς κ. **κανένας**, **καμιά** κ. **καμιά**, **κανένα**, αυτων.[από το κανένα, αιτιατ. του κανείς<φρ. *kān* εἶς]. **1.** ούτε ένας: «κανένας δεν ανταποκρίθηκε στην πρόσκλησή του». **2.** κάποιος: «μένει κανένας σ' αυτό το σπίτι;». (Λαϊκό τραγούδι: κι όταν μου πει **κανείς** πως μ' αγαπά, πληρώνει τρεις φορές τη μια οκά // σφάζεται για ξένο ιντερέσο ψάχνει για να βρει **κανένα** μέσο). **3.** ο καθένας, ο οποιοσδήποτε: «δεν είναι κανένας τυχαίος άνθρωπος». **4.** περίπου: «θα 'ναι καμιά τριανταριά χρονών || θα 'ρθει σε κανέναν μήνα». Πολλές φορές, ακούγεται η φρ. πάρε καμιά μέρα κανέναν φίλο σου να πάμε πουθενά να φάμε τίποτα, μια φρ. που αρχικά προβληματίζει αρκετά τους ξένους που μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα. (Ακολουθούν 102 φρ.).

- άλλη καμιά δε γέννησε, μον' η Μαριώ τον Γιάννη, βλ. λ. [Γιάννης](#).
- αν κάθεσαι στη θέση σου, κανείς δε σε σηκώνει, βλ. λ. [θέση](#).
- άντε μην ακούσεις κανένα γαλλικό! βλ.λ. γαλλικό.
- από καμιά φορά, βλ. λ. [φορά](#).
- αυτός είναι και κανένας άλλος, βλ. λ. αυτός.
- για κανέναν λόγο, βλ. λ. [λόγος](#).
- γλείφω κανένα (κάνα) κοκαλάκι, βλ. λ. [κοκαλάκι](#).
- δε βλάπτει ν' ανάβεις κι από κανένα κερί, βλ. λ. [κερί](#).
- δε βλάπτει να κάνεις κι από κανέναν σταυρό, βλ. λ. [σταυρός](#).
- δε δίνει αναφορά σε κανέναν ή δε δίνει σε κανέναν αναφορά, βλ. λ. [αναφορά](#).
- δε δίνει λογαριασμό σε κανέναν ή δε δίνει σε κανέναν λογαριασμό, βλ. λ. [λογαριασμός](#).
- δε δίνει λόγο σε κανέναν ή δε δίνει σε κανέναν λόγο, βλ. λ. [λόγος](#).
- δε λέει (μια, καμιά) καλή κουβέντα για κανέναν, βλ. λ. [κουβέντα](#).
- δε λέει (κάναν, κανέναν) καλό λόγο για κανέναν, βλ. λ. [λόγος](#).
- δε λογαριάζω κανέναν, βλ. λ. [λογαριάζω](#).
- δε με κουνάει κανένας, βλ. λ. κουνώ.
- δε με πιάνει κανένας, βλ. λ. [πιάνω](#).
- δε μου βγαίνει κανένας, δεν μπορεί κανείς να με συναγωνιστεί, να με ξεπεράσει: «δε μου βγαίνει κανένας στις εγκυκλοπαιδικές γνώσεις || δε μου βγαίνει κανένας στο τρέξιμο»· βλ. και φρ. δε μου τη βγαίνει κανένας.
- δε μου 'δωσε (καμιά) σημασία, βλ. λ. [σημασία](#).
- δε μου τη βγαίνει κανένας, δεν τολμάει κανείς να με κοντράρει σωματικά ή οικονομικά, γιατί είμαι πάρα πολύ δυνατός ή πάρα πολύ πλούσιος: «μόλις με βλέπουν όλοι με φοβούνται, γιατί δε μου τη βγαίνει κανένας πουθενά και σε τίποτα»· βλ. και φρ. δε μου βγαίνει κανένας.
- δε χάνει κανέναν ο Θεός ή κανέναν δε χάνει ο Θεός ή ο Θεός δε χάνει κανέναν, βλ. λ. [Θεός](#).

- δε χρωστάει καλό σε κανέναν ή καλό δε χρωστάει σε κανέναν ή σε κανέναν δε χρωστάει καλό, βλ. λ. [καλός](#).
- δε χρωστάει να πει καλή κουβέντα για κανέναν, βλ. λ. [κουβέντα](#).
- δε χρωστάει να πει καλό λόγο για κανέναν, βλ. λ. [λόγος](#).
- δεν ακούει τα λόγια κανενός, βλ. λ. [λόγος](#).
- δεν είδα καλό από κανέναν, βλ. λ. [καλός](#).
- δεν είμαι (και) κανένας (ακολουθεί όνομα), μπορεί να έχω κάποιες ικανότητες αλλά δεν παραβάλλομαι με το άτομο το οποίο αναφέρω, γιατί θεωρώ πως είναι κατά πολύ ανώτερός μου: «μπορεί να παίζω καλή μπάλα, αλλά δεν είμαι και κανένας Κούδας! || μπορεί να ζωγραφίζω καλά, αλλά δεν είμαι και κανένας Φασιανός!».
- δεν είμαι και κανένας χτεσινός! βλ. λ. [χτεσινός](#).
- δεν είναι και καμιά γριά! βλ. λ. γριά.
- δεν είναι και καμιά νέα! βλ. λ. [νέος](#).
- δεν είναι και κανένας γέρος! βλ. λ. [γέρος](#).
- δεν είναι και κανένας νέος! βλ. λ. [νέος](#).
- δεν έχει καμιά δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- δεν έχει καμιά σημασία, βλ. λ. [σημασία](#).
- δεν έχει καμιά σχέση, βλ. λ. [σχέση](#).
- δεν έχεις καμιά δουλειά εδώ, βλ. λ. [δουλειά](#).
- δεν έχεις να κάνεις με κανένα παιδάκι! βλ. λ. παιδάκι.
- δεν μπορεί κανένας να τα βάλει με το Θεό, βλ. λ. [Θεός](#).
- δεν μπορεί κανένας να τον κουνήσει απ' τη θέση του, βλ. λ. [θέση](#).
- δεν μπορεί κανένας να τον κουνήσει απ' την καρέκλα του, βλ. λ. [καρέκλα](#).
- δεν παίζει κανένα ρόλο, βλ. λ. [ρόλος](#).
- δεν πα(ς) να σε διαβάσει κανένας παπάς! βλ. λ. [παπάς](#).
- δεν πα(ς) να σε κοιτάξει κανένας γιατρός! βλ. λ. [γιατρός](#).
- δεν τον φτάνει κανείς (κανένας σε κάτι), βλ. λ. [φτάνω](#).
- δεν του δίνω καμιά σημασία, βλ. λ. [σημασία](#).
- είναι (για) να κάνεις κανείς εμετό! βλ. λ. [εμετός](#).
- είναι (για) να κάνει κανείς το σταυρό του! βλ. λ. [σταυρός](#).
- είναι (για) να ξερνάει κανείς καλαπόδια! βλ. λ. [καλαπόδι](#).

- είναι (για) να τινάζει κανείς το γιακά του! βλ. λ. [γιακάς](#).
- είναι (για) να τον πιάνει κανείς με την τσιμπίδα, βλ. λ. [τσιμπίδα](#).
- είναι (για) να τραβάει κανείς τα μαλλιά του! βλ. λ. [μαλλί](#).
- είναι (για) να τραβάει κανείς το γιακά του! βλ. λ. [γιακάς](#).
- είναι να το 'χει κανείς να..., βλ. λ. [έχω](#).
- είναι να το 'χει κανείς στο αίμα του να..., βλ. λ. [αίμα](#).
- η νίκη έχει πολλούς πατέρες, η ήττα κανέναν, βλ. λ. [πατέρας](#).
- θα γλείψουμε κανένα (κάνα) κοκαλάκι; βλ. λ. [κοκαλάκι](#).
- θα κάνω καμιά τρέλα, βλ. λ. [τρέλα](#).
- θα σου πω καμιά κουβέντα! βλ. λ. [κουβέντα](#).
- θα σου κόψω καμιά (ενν. γροθιά, μπάτσα, μπουνιά, σφαλιάρα κ. ά.), βλ. λ. κόβω.
- θα σου σφίξω καμιά (ενν. γροθιά, μπάτσα, μπουνιά, σφαλιάρα κ. ά.), βλ. λ. σφίγγω.
- θα σου χώσω καμιά (ενν. γροθιά, μπάτσα, μπουνιά, σφαλιάρα κ. ά.), βλ. λ. χώνω.
- καμιά φορά, βλ. λ. [φορά](#).
- καμιά φορά κι ο άγνωστος φρόνιμη γνώμη δίνει, βλ. λ. γνώμη.
- κάνε καμιά δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- κανείς (κανένας) δε χάνεται, βλ. λ. [χάνομαι](#).
- κανείς δεν ξέρει ποιος είναι ποιος, βλ. λ. [ποιος](#).
- κανείς δεν ξέρει τι κουκούτσι έχει το αυριανό βερίκοκο, βλ. λ. [κουκούτσι](#).
- κανείς δεν ξέρει τι του ξημερώνει, βλ. λ. ξημερώνω.
- κανένα αφτί, βλ. λ. αφτί.
- κανένα μάτι, βλ. λ. [μάτι](#).
- κανένα πρόβλημα, βλ. λ. [πρόβλημα](#).
- κανέναν δε χάνει ο Θεός ή ο Θεός δε χάνει κανέναν, βλ. λ. [Θεός](#).
- με ζήτησε κανείς; βλ. λ. ζητώ.
- με καμιά δύναμη, βλ. λ. δύναμη.
- με καμιά κυβέρνηση, βλ. λ. κυβέρνηση.
- με κανένα τρόπο, βλ. λ. [τρόπος](#).

- μη δίνεις καμιά προσοχή, βλ. λ. [προσοχή](#).
- μη δίνεις καμιά σημασία, βλ. λ. [σημασία](#).
- μη με δει κανένα μάτι, βλ. λ. [μάτι](#).
- μη σου ξεφύγει καμιά οξεία! βλ. λ. οξεία.
- μην το πεις σε κανέναν, βλ. φρ. μην το πεις ούτε στον παπά, λ. παπάς.
- μην του δίνεις καμιά προσοχή, βλ. λ. [προσοχή](#).
- μην του δίνεις καμιά σημασία, βλ. λ. [σημασία](#).
- να ζει κανείς ή να μη ζει! βλ. λ. ζω.
- να 'μουν από καμιά μεριά! βλ. λ. [μεριά](#).
- να 'μουν από καμιά μπάντα, βλ. λ. [μπάντα](#).
- όποιος κυνηγάει δυο λαγούς, κανέναν δε βαρά, βλ. λ. [λαγός](#).
- όποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς, δεν πιάνει κανέναν, βλ. λ. [λαγός](#).
- όπως το δει κανείς, βλ. λ. είδα.
- όπως το πάρει κανείς, βλ. λ. [παίρνω](#).
- όσα ξέρει ο Κωνσταντής, δεν τα ξέρει άλλος κανείς, βλ. λ. [ξέρω](#).
- πες έναν (κάναν, κανέναν) καλό λόγο! βλ. λ. [λόγος](#).
- πες καμιά (μια) καλή κουβέντα! βλ. λ. [κουβέντα](#).
- πες του καμιά κουβέντα! βλ. λ. [κουβέντα](#).
- πες του καμιά λέξη! βλ. λ. λέξη.
- πες του κανέναν λόγο! βλ. λ. [λόγος](#).
- πρόσεξε μη βγάλεις κανένα σαγόνι ή πρόσεξε μη σου φύγει κανένα σαγόνι, βλ. λ. [σαγόνι](#).
- πρόσεξε μη σκίσεις κανένα μάγουλο, βλ.λ. μάγουλο.
- πρόσεξε μην πέσει κανένας πολυέλαιος στο κεφάλι σου! βλ. λ. [πολυέλαιος](#).
- πρόσεχε μην πάθεις καμιά δουλειά, βλ. λ. [δουλειά](#).
- ρε, κανένας καλόοος! βλ. λ. [καλός](#).
- ρε, κανένας χτεσινόος! βλ. λ. [χτεσινός](#).
- σε καμιά περίπτωση, βλ. λ. [περίπτωση](#).

- τι να πει κανείς για το μουνί της αλληνής, βλ. λ. [μουνί](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας